

[Hilmar Baunsgaard.]

man ikke engang mulighed for at opretholde den beskæftigelse, vi har i dag.

Jeg lagde mærke til for nogle dage siden, at hr. Ømann udtrykte i det udmærkede blad Politiken sine forhåbninger om øget politisk indflydelse efter et valg. Det er da rimeligt at have sådanne forhåbninger, men jeg er nødt til at sige til hr. Ømann, at hvis han indtager den urealistiske holdning over for de fundamentale økonomiske problemer, så vil livets realiteter gøre det umuligt for ham at få politisk indflydelse.

Jeg kan ikke lade være med at sige til hr. Ømann, at der var engang en politiker i dette høje ting for mange år siden, som sagde: hvis det er fakta, så benægter A fakta. Og hr. Ømann indtager nøjagtig den samme holdning over for valutaproblemerne. Han ved, det er fakta, at disse er ødelæggende for dansk økonomi, hvis de fortsætter, og så siger han, men hvis det er fakta, så benægter jeg fakta.

Til hr. Knud Jespersen kun en enkelt bemærkning. Næppe overraskende for nogen vendte hr. Knud Jespersen sig mod medlemskabet af EF, men det er igen et område, hvor der foreligger nogle faktiske kendsgerninger, som man ikke kan komme uden om. Og har man været i tvivl tidligere, så kan man ikke med oprigtighed over for sig selv og andre være i tvivl om, at uden medlemskab af EF havde Danmark ikke stået valutakrisen igennem. Er der noget land, der i dag kan konstatere, at det med hensyn til sin samfundsökonomi og dermed sin beskæftigelse har haft gavn af medlemskabet, så er det Danmark. Man kunne jo også prøve at forestille sig, hvor vi havde været henne med den udvikling, der har været i det engelske pund, hvis vi havde stået udenfor og skulle bære tabet med den enorme devaluering, der har fundet sted af det engelske pund. Jo, der er al mulig grund til at sige nøjagtig det modsatte af det, hr. Knud Jespersen sagde, og det er der jo så ofte.

Så vil jeg lige til sidst sige til hr. Knud Jespersen, at han har såmænd ikke nødvendigvis for at finde modsætninger til mig at overdribe. For allerede det, jeg siger, og det, han siger, kan uden overdriivelse klart dokumentere forskellene os imellem. Jeg sagde ikke, at lønnen skal ned, som hr. Knud Jespersen

gengav det. Nej, jeg sagde, at det er nødvendigt at sige, at de, der er i arbejde, skal vise tilbageholdenhed, men der er også blandt lønmodtagerne nogle, der skal have, selv i denne situation, en fremgang. Men det at sige, at man ikke skal have mere i real-løn, er jo ikke det samme som at sige, at man skal gå ned i løn. Men jeg forstår godt det agitatoriske overdrevs muligheder i en vanskelig situation.

Så vil jeg gerne sige til hr. Stetter, som sagde henvendt til regeringen, at regeringen er afhængig af selv meget små partier, at det har jo vist sig i visse spørgsmål at være rigtigt, men det er et spørgsmål, som ligger helt uden for det økonomiske område, f. eks. konservative skolesynspunkter, men det gælder netop ikke på de økonomiske områder. Også vi, der sidder med i septemberforhandlingerne, ved udmærket, at der uden om os kan dannes et flertal, men spørgsmålet er, om man tror på mulighederne for at få indflydelse uden at være afgørende for flertallet. For det radikale venstre ville tilværelsen blive tom, hvis man ikke troede på den mulighed. Det kan være, at man en gang imellem konstaterer, at det ikke lykkes; så kender vi også metoden med at stå af. Men vi giver os selv og vore synspunkter en chance for at få indflydelse.

Så vil jeg gerne til slut sige, at vi må nok alle ustandselig minde os selv om, at den nuværende beskæftigelseskrise ikke kun er øjeblikkestemt. Man kan nære forventning om en stærkere økonomisk aktivitet i de vestlige industrilande, som afgørende betinger vore muligheder. Det ville imidlertid være at stikke os selv blår i øjnene, hvis vi troede, at en sådan fremgang i sig selv ville give mulighed for at genskabe den fulde beskæftigelse. Det gøres kun, hvis man systematisk indstiller sig på at tilpasse sig de ændrede vilkår, som ikke alene vi, men hele den industrialiserede verden i det sidste par år er blevet stillet over for.

Forhåbentlig vil både arbejdsmarkedets parter og vi, der herinde står med det politiske ansvar, være indstillet på at møde opgaverne fordomsfrit. Det gælder for dem, der tror, at man blot kan afvise krav om lønmodtagernes sikring af en andel i kapitaltilvæksten, som det gælder for dem, der tror, at man klarer beskæftigelsen ved blot at